

חיפה כימיקלים ביקשה מבית המשפט העליון לזרז תשובתו אם ידחה את מועד ריקון מכל האמוניה

החברה מעוניינת בארכה מסוף החודש לסוף 2017 ■ מתנגדי ההארכה:
החברה רוצה להחזיק בו למקרה שתצליח להוביל החלטת ממשלה להמשך
הפעלתו ■ החברה: הארכה משיקולי בטיחות ובתמיכת המשרד להגנת
הסביבה

מאת: **אורה קובן** 25.07.2017 14:33

חיפה כימיקלים פנתה באחרונה לבית המשפט העליון בבקשה שמשמעותה מתן ארכה לחברה לעכב את ריקון מכל האמוניה עד סוף השנה. החברה הגישה בקשה דחופה למתן החלטה בבקשה קודמת לעיון חוזר בהחלטת בית המשפט שקבע כי עליה לרוקן את המכל עד סוף החודש. לחלופין, הציעה לבית המשפט להורות על עיכוב ביצוע החלטתו עד למתן החלטה בענין העיון החוזר, "במובן שריקון המכל יימשך באופן שאושר על ידי המשרד להגנת הסביבה", וזאת כדי שחיפה כימיקלים לא תחשב חלילה כמפרה את החלטת המשרד להגנת הסביבה.

המשרד להגנת הסביבה תמך בעבר בריקון מכל האמוניה בשיטה ממושכת וארוכה, כפי שרצתה חיפה כימיקלים. מבקר המדינה העביר באחרונה פניה ליועץ המשפטי לממשלה הכוללת חשדות לפלילים מצד גורמים בממשלה, שלכאורה פעלו לקדם את האינטרסים של חיפה כימיקלים.

בית המשפט הורה לחברה לרוקנו עד סוף חודש יולי, אף שכבר הציגה בפניו את הקושי מבחינתה לבצע ריקון בטוח בלוח זמנים כה קצר.

בתחילת חודש יוני כבר דחה בית המשפט העליון בקשה של חיפה כימיקלים והמשרד להגנת הסביבה לקבל הבהרות לגבי מועד הריקון הסופי שקבע – סוף יולי, בטענה, שמשך הריקון בתנאים בטיחותיים יימשך כמה חודשים. בית המשפט קבע כי מדובר בבקשה לשינוי העמדה ולא להבהרתה.

השופט חנן מלצר הוסיף כי גם היועץ המשפטי לממשלה מחויב להחלטה על סגירת המכל סופית ביולי. עוד הדגיש מלצר כי למכל אין היתר בניה ואין רשיון עסק.

עמיחי זיידר, סמנכ"ל התפעול של חיפה כימיקלים אמר היום ל-TheMarker כי "אנחנו מעריכים שעד סוף 2017 המכל יהיה ריק לחלוטין. כרגע יש בו 235 טונה (לעומת 12 אלף טונה שהיו בו בשיאו, א"ק). אנחנו מרוקנים אותו בקצב ממוצע של טונה וחצי ליום. הנושא נדון גם עם המשרד להגנת הסביבה. הצגנו את העמדה הזו לבית המשפט, כולל בפנייה נוספת לעדכון בית המשפט בסתירה, או בדילמה בין ההנחיה שלו לבין מה שניתן לעשות בפועל. אנחנו מקווים שבית המשפט יקבל החלטה שתקבל את עמדתנו ואת עמדת המשרד להגנת הסביבה", הוסיף.

בתשובה לשאלה מדוע לא ניתן לבצע ריקון מהיר יותר של המכל, אמר זיידר כי "ריקון מכלי אמוניה זו פרוצדורה שתופרים לכל מכל ספציפית. המכל שלנו נבנה בצורה שלא קל

לרוקן אותו כי אין לו אלמנטים של חימום בקרקעית. בחנו כמה שיטות ריקון. שיטה מהירה יותר כרוכה ביצירת פתח לחדירה, מה שעלול לגרום לפליטת אמוניה. לכן, אחרי התיעצויות הוחלט לעשות ריקון באיוד טבעי. הסיכון במכל כיום מאוד נמוך, ואין טעם לבצע חדירות".

מתנגדי הריקון הארוך טוענים כי מטרת החברה היא למשוך זמן ולהנשים את המכל, כדי שבמהלך התקופה היא תוכל לקדם החלטה על מילוי מחדש. המכל שייך לחברת נמלי ישראל (חנ"י). לאחר ריקונו הוא אמור לחזור לחנ"י ולמעשה לצאת מידיה של חיפה כימיקלים. בכך יקשה עליה להחזיר את הגלגל לאחור לצורך קבלת אישור למילוי המכל. לדברי זיידר, החזקת המכל זמן ממושך עולה לחברה כסף בדמי שכירות ובהעסקת 12 עובדים במשמרות שמפקחים על הריקון, ולכן אין זה אינטרס שלה להאריך את זמן הריקון.

בית המשפט העליון אמור להודיע על עמדתו בנושא עתיד מערך האמוניה בחיפה. החלטה קודמת שלו אסרה על חיפה כימיקלים להביא אוניית אמוניה גדולה, והחברה אף ננזפה כבר על שלא עמדה בהחלטות אחרות שנקבעו בעניינה.

באחרונה ביקשה החברה מהמשרד להגנת הסביבה היתר רעלים להבאת אוניית אמוניה קטנה שתשמש מכל צף ותזרים את האמוניה למפעל החברה בצינורות. המשרד להגנת הסביבה תומך בהוצאת אישור לחברה, אולם משרד המשפטים מעכב את העברתו. הסמכות הבלעדית להוצאת האישור היא של המשרד להגנת הסביבה, אולם זה העבירו למשרד המשפטים כדי שיוודא, שההיתר אינו סותר את החלטות בית המשפט בעניין. על פי מקורות ממשלתיים, חיפה כימיקלים יכולה להפעיל את מתקנה בדרום באמצעות יבוא אמוניה באיזוטנקים, אולם חלופה זו יקרה יותר ולפיכך החברה אינה מעוניינת בה. על רקע זה מושבתים מפעלי החברה מזה כארבעה חודשים.

מעיריית חיפה נמסר בתגובה: "חיפה כימיקלים ממשיכה להתנהג בביריונות, תוך רמיסה ברגל גסה של בית המשפט העליון וכל המומחים. הדבר חמור שבעתיים כשלפתחנו חקירה פלילית בעניין התנהלות הממשלה מול חיפה כימיקלים והמידע הצפוי מפי עד המדינה גנור. לאורך כל הדרך ממשיכה חיפה כימיקלים בדרך של התחמקות מבית המשפט העליון, וכל זאת על גבם של עובדי החברה ומיליון תושבי חיפה והסביבה. עיריית חיפה תהא מוכנה לבחון כל פתרון שיאפשר את ביטחונם המלא של תושבי חיפה והמשך פעילותו של המפעל".

מחיפה כימיקלים נמסר בתגובה: "החברה לא ביקשה ביקשה ארכה, אלא ביקשה מבית המשפט העליון לקבל החלטה בתיק. כל המומחים של המשרד להגנת הסביבה ושל הרגולטורים הנוספים סותרים את דברי 'מומחי' עיריית חיפה. עיריית חיפה ממשיכה להתנגד לפתרון שהוחלט על ידי ממשלת ישראל ומטרתה היחידה הינה לחסל את חברת חיפה כימיקלים".